

BESLUT

Datum
2009-09-08Ärendenummer
511-1009-09**BILDANDE AV NATURRESERVATET ÖSJÖBOL I UPPVIDINGE
KOMMUN**

BESLUT

Länsstyrelsen förklarar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808) området Ösjöbol som naturreservat. Gränsen för naturreservatet ska vara den gräns som utmärks i fält med bifogad karta (bilaga 1) som underlag, med de eventuella mindre justeringar som förrättningsmannen finner nödvändiga vid utmärkningen.

För att uppnå syftet med reservatet beslutar Länsstyrelsen att nedan angivna föreskrifter ska gälla för reservatet, se nedan under RESERVATSFÖRESKRIFTER.

Länsstyrelsen fastställer bifogad skötselplan (bilaga 2) för reservatets långsiktiga vård.

Länsstyrelsen utser Skogsstyrelsen Kronobergs Östra distrikt till förvaltare av reservatet.

SYFTET MED RESERVATET

Syftet med naturreservatet Ösjöbol är att bevara och restaurera ett område med skog-, myr-, och sjömosaik där andelen tall är hög och inslaget av björk på vissa ställen är stort.

Skogens utveckling ska i huvudsak formas genom naturliga processer eller med skötselåtgärder som efterliknar dessa. Områdets barrblandskogar med ett stort inslag av tall och lövträd ska bevaras. Skogen ska vara naturskogsartad. Fastmarksskogen ska bestå av blåbärstallskog.

Områdets biologiska mångfald ska bevaras och öka då mängden multnande ved, gamla grova träd, andelen tall och löv och mängden bränd ved ökar.

BESLUT

Datum
2009-09-08Ärendenummer
511-1009-09

Inom ramen för detta syfte ska naturreservatet även stödja allmänhetens möjligheter till friluftsliv och naturupplevelser samt ge möjlighet till vetenskaplig forskning.

Syftet är dessutom att vårda vissa kulturhistoriska spår.

RESERVATSFÖRESKRIFTER

A. Föreskrifter med stöd av 7 kap. 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden i naturreservatet

Utöver förbud och föreskrifter i annan lagstiftning är det förbjudet att:

1. bedriva täkt av berg, sten, grus, sand, lera, jord, torv eller annan jordart
2. borra, spränga, schakta, gräva, dämna, dika, dikesrensa, fylla ut, tippa, anordna upplag eller utföra annan liknande åtgärd på land eller i vatten
3. anlägga väg, parkeringsplats eller vändplats
Anmärkning:
Underhåll av befintlig väg får ske.
4. ta bort eller skada kulturlämning
5. uppföra byggnad eller anläggning
Anmärkning:
Förvaltaren kan ge tillstånd till jaktorn på lämplig plats och om behov finns.
6. anlägga mast, vindkraftverk, luft- eller markledning
Anmärkning:
Underhåll eller ersättning av befintlig anläggning på samma plats och av motsvarande kapacitet får ske.
7. avverka, gallra, beskära, röja, så, plantera träd eller buskar eller utföra annan skogsbruksåtgärd eller skada enskilda träd eller buskar
Anmärkning:
Förvaltaren kan ge tillstånd till att ta upp och underhålla sikt-gata för jaktens behov på lämplig plats och om behov finns.

8. skada, ta bort eller upparbeta dött träd, vindfälle eller döda grövre grenar
Anmärkning:
Vindfälle eller döda grenar som hamnar olämpligt får flyttas till annan lämplig plats inom reservatet.
9. sprida bekämpningsmedel, gödsel eller kalk
10. ändra växt- och djurlivets sammansättning genom att föra in, så eller plantera ut arter
11. upplåta mark för militär övning, motortävling, skyttetävling eller träning härför
12. utan förvaltarens tillstånd utfodra vilt eller anlägga åtel
13. anlägga eller bedriva fiskodling
14. jaga skogshöns.

B. Föreskrifter med stöd av 7 kap. 6 § miljöbalken om skyldighet för ägare och innehavare av särskild rätt till fastighet att tåla att följande åtgärder vidtas inom reservatet utan ytterligare ersättning

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktas tåla att följande anordningar iordningställs och åtgärder vidtas:

1. utmärkning av reservatsgräns och information om reservatet
2. att de skötselåtgärder vidtas inom reservatet som framgår av fastställd skötselplan
3. iordningställande av anordningar för allmänheten i form av till exempel parkeringsplats, strövstig och rastplats
4. åtgärder för vetenskaplig undersökning som i förväg godkänts av Länsstyrelsen
5. tillfälliga upplag i samband med skötselåtgärder
6. användning av vägar i den utsträckning som behövs för att utföra skötselåtgärder enligt skötselplan.

BESLUT

Datum
2009-09-08Ärendenummer
511-1009-09

Virke eller avverkningsrester som genereras av naturvårdande skötselåtgärder, och som inte av naturvårdsskäl bör lämnas på platsen, får tillvaratas av markägaren.

I första hand ska fastighetsägaren erbjudas att utföra skötselåtgärder. Åtgärder ska då genomföras i samråd med förvaltaren. Om fastighetsägaren inte själv vill eller inte har möjlighet att utföra åtgärder är det förvaltaren som ansvarar för att skötselåtgärder enligt fastställd skötselplan utförs.

C. Föreskrifter med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken och 22 § förordning (1998:1252) om områdesskydd om rätten att färdas och vistas inom reservatet och om ordningen i övrigt inom området (gäller allmänheten)

Utöver förbud och föreskrifter i annan lagstiftning är det förbjudet att:

1. skada naturföremål eller ytbildning, t.ex. genom att gräva, borra, måla eller mejsla på berghällar och block
2. bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar
3. plocka, skada eller gräva upp ris, örter, svampar, mossor och lavar annat än plockning av enstaka exemplar. Bär och matsvamp får plockas för husbehov
4. framföra eller parkera motordrivet fordon eller släpvagn annat än på väg och iordningställd parkeringsplats
5. sätta upp tavla, skylt, affisch, orienteringskontroll eller att snitsla spår utan tillstånd från förvaltaren
6. bedriva tävlings-, övnings-, lägerverksamhet eller liknande utan tillstånd från förvaltaren
7. störa eller skada djurlivet t.ex. genom närgånget uppträdande vid bo- eller lekplats.

BESLUT

Datum
2009-09-08Ärendenummer
511-1009-09

Från föreskrifterna under C undantas åtgärder för vetenskaplig undersökning, som i förväg godkänts av Länsstyrelsen.

Föreskrifterna under A, B och C utgör inte hinder för förvaltaren att utföra de åtgärder som erfordras för reservatets vård och skötsel.

Föreskrifterna under C träder i kraft den dag som framgår av kungörandet i länets författningssamling och i ortstidning. Föreskrifterna gäller även om de överklagas.

Utöver ovan angivna föreskrifter gäller annan lagstiftning bl.a. miljöbalken, jaktlagstiftning, terrängkörningslagen och kulturminneslagen.

ADMINISTRATIVA DATA

Namn:	Ösjöbol		
RegDOS-Id:	2014570		
Kommun:	Uppvidinge		
Församling:	Åseda		
Läge:	Ca 5,5 km VNV om Åseda		
Naturgeografisk region:	Sydsvenska höglandets centrala och östra delar		
Areal:	Totalt: 68 ha	Land: 64 ha	
		Vatten: 4 ha	
Fastigheter och markägarkategori:	<i>Fastigheter</i>	<i>Markägarkategori</i>	
	Ösjöbol 1:14	Sveaskog	
Servitut:	Rättigheter:		
	Kraftledning 07-IM1-58/1288.1		
	Kraftledning 07-IM1-57/175.1		

BESKRIVNING AV OMRÅDET

Ösjöbol är en mycket fin skogs-, myr- och sjömosaik. I reservatet finns två nyckelbiotoper och större delen av arealen betraktas som mycket värdefull. Området uppvisar ett flertal miljöer som tallmossar av skvattramtyp, sumpskog med både tall, gran och björk, några öar med gammal tall (150-200 år), kärrsumpskog med rik flora av orkidéer (mossnycklar), vidsträckta gungflyn, små gölar samt delar av sjöarna Ösjön och Norrsjön. I ytterkanterna finns yngre och medelålders tallskog som behövs som utvecklingsmark. Området hyser en god stam av skogsfågel, både tjäder och orre. Trana häckar. Lärkfalk uppträder under häckningstid och blå kärrhök (VU) under flyttningen. Öster om Ösjön, i anslutning till odlingslandskapet i Ösjöbol, finns ett bestånd av

BESLUT

Datum
2009-09-08Ärendenummer
511-1009-09

asp och ett antal grova askar samt en kulturlämning i form av en bytomt.

REDOGÖRELSE FÖR ÄRENDET

Området uppmärksammades i inventeringen av skyddsvärda statliga skogar och urskogsartade skogar (den s.k. SNUS-inventeringen) som på uppdrag av regeringen genomfördes av Naturvårdsverket och länsstyrelserna 2002-2003. Området har även uppmärksammats i den s.k. nyckelbiotopsinventeringen som genomfördes av Skogsstyrelsen. Området uppmärksammades på grund av höga biologiska värden och bedömdes med stöd av gällande naturskogs-kriterier lämpat för urval i inventeringen. Området är ett av 22 områden i Kronobergs län som slutligen rapporterades av Naturvårdsverket till regeringen, NV rapport 5339 och 5340.

Naturvårdsverket och Sveaskog AB träffade den 13 juni 2008 en överenskommelse om långsiktigt skydd av 431 särskilt värdefulla naturskogsområden på Sveaskogs marker som redovisades i inventeringen. Överenskommelsen innebär att områdena kan avsättas som naturreservat utan krav på ekonomisk ersättning till Sveaskog. Avtalet ingicks med bl.a. följande villkor:

- Inriktningen av skydd och skötsel för naturreservaten är att naturskogarnas biologiska värden som naturliga ekosystem samt värden för friluftsliv och naturupplevelser ska bevaras och utvecklas samt att skogsbruk och andra verksamheter som kan skada naturvärdena inte ska ske.
- Naturreservaten ska i skötselkrävande naturreservat utformas så att virke eller avverkningsrester som genererats av naturvårdande skötselåtgärder, och som inte av naturvårdsskäl bör lämnas på platsen, får tillvaratas av markägaren.
- Jakt, och i förekommande fall fiske, ska kunna bedrivas i samma omfattning som idag och med den hänsyn som är bruklig i naturreservat utan särskilda jaktbestämmelser. Om det behövs för att uppnå angelägna bevarandemål kan bestämmelser som rör jakt införas för enskilda naturreservat efter särskilt samråd mellan berörd länsstyrelse och Sveaskog.

BESLUT

Datum
2009-09-08Ärendenummer
511-1009-09

- Den statliga naturvården tar finansiellt och formellt ansvar för förvaltningen av naturreservaten.
- Sveaskog erbjuder sig att mot marknadsmässig ersättning utföra naturvårdande skötselåtgärder i enlighet med av berörd länsstyrelse fastställd skötselplan.

Genom det långsiktiga skydd som på detta sätt åstadkoms för berörda områden ges ett viktigt bidrag till delmål 1 *Långsiktigt skydd av skogsmark* i miljökvalitetsmålet *Levande skogar*.

Sakägare inom området har förelagts att inkomma med eventuella synpunkter/erinringar. Myndigheter, ideella föreningar m.fl. har lämnats tillfälle att yttra sig över förslaget. Följande yttranden har inkommit:

E.ON Elnät Sverige AB förutsätter att regionnätsledningen, 130 kV Myresjö-Sävsjöström, som gränsar till naturreservatet, får bibehållas och skötas enligt starkströmsföreskrifter och branschavisningar. Under förutsättning att befintliga anläggningar kan vara kvar i sitt nuvarande läge, att åtgärder för drift och underhåll kan utföras vid behov, att tillträde med fordon och maskiner ej försvåras samt att de inte drabbas av några kostnader till följd av bildandet av naturreservatet har E.ON inget att erinra mot bildandet av naturreservatet.

Fiskeriverket anser att det vore lämpligt att vattenmiljöerna i sin helhet omfattades av det föreslagna områdesskyddet och att avgränsningen av det skyddade området innefattar allt ytvatten i området. Detta mot bakgrund av att berörda vattenområden utgör källflöden till den riksintressanta Mörrumsån och att syftet med reservatet är att bevara en värdefull och mångformig sjömosaik.

Karlsson, Jan-Erik och Lena, Ösjöbol, Norregård anser att den föreslagna parkeringsplatsen mitt i reservatet istället flyttas till den västra delen av reservatet – där kraftledningen korsar grusvägen.

Naturvårdsverket anser att syftet måste preciseras med avseende på lämplig skötsel. I första hand ser Naturvårdsverket att naturvårds-

BESLUT

Datum
2009-09-08Ärendenummer
511-1009-09

bränning kan komma i fråga, vilket bör utredas närmare. Vidare menar de att detaljerade mål med avseende på multnande ved ska undvikas. Avverkning av träd ska begränsas till områden med låga naturvärden eller till områden där befintliga naturvärden är tydligt hävdrelaterade. Naturvårdsverket anser vidare att 7 kap 4 § miljöbalken inte ger specifikt utrymme för skydd av kulturmiljöer på det sätt som föreslås. De menar också att förslaget till beslut och skötselplan behöver preciseras och ytterligare samråd i ärendet behövs.

Sabelstierna Gun-Britt, Ösjöbol, Norregård anser bland annat att det är viktigt att eventuella skadeinsekter hålls under kontroll och att eventuella skador på den intilliggande skogen ersätts, att ersättning utgår för eventuella skador på intilliggande fastigheter vid naturvårdsbränning samt att ersättning utgår för oönskad inväxt av träd, buskar och annan växtlighet från reservatet till omkringliggande mark. Gun-Britt Sabelstierna uttrycker även sin oro för att en igenläggning av diken kan komma att påverka omkringliggande mark och därmed sänka skogens produktivitet.

Skogsstyrelsen tillstryker bildandet av naturreservatet Ösjöbol men menar bland annat att multnande ved av även tall och löv behöver skapas, att ambitionsnivån i skötselplanen är för hög vad gäller att hålla myrmarker öppna, att målen vid naturvårdsbränning bör anges tydligare och att parkeringsplatsen bör flyttas till den västra delen av reservatet – där kraftledningen korsar grusvägen.

Smålands museum tillstyrker genom landsantikvarien förslaget.

Sveaskog accepterar inte Länsstyrelsens föreskrift om förbud mot jakt på fågel inom reservatet eller andra restriktioner för den jakt som idag bedrivs och hänvisar till avtalet mellan Sveaskog och Länsstyrelsen där det står att "jakt ska kunna bedrivas i samma omfattning som idag och med den hänsyn som är bruklig i naturreservat utan särskilda jaktbestämmelser". I övrig har Sveaskog inget att erinra mot förslaget att bilda naturreservatet Ösjöbol utan ser fram emot gott samarbete kring naturvärdena i reservatet.

Sveriges geologiska undersökning, SGU tillstryker bildandet av naturreservatet Ösjöbol men menar att beskrivningen av geologin är för

BESLUT

Datum
2009-09-08Ärendenummer
511-1009-09

kortfattad, att referenser till de geologiska uppgifterna saknas och att en geologisk karta bör bifogas beslutet.

Uppvidinge kommuns kommunstyrelse tillstyrker bildandet av naturreservatet Ösjöbol men uppmanar Länsstyrelsen att prioritera de resurser som krävs för de åtgärder som planeras då de menar att skötselplanen är mycket omfattningsrik och detaljerad med hög ambitionsnivå i förhållande till anvisad tid.

Särskilt samråd har skett med Sveaskog angående jakten och ytterligare samråd har skett med Naturvårdsverket angående brand och åtgärder inom områden med lägre naturvärden.

MOTIVERING

Ösjöbol är ett mycket omväxlande område med skog, myr och sjö som i nordöst ansluter till odlingslandskap. Området ligger i den södra delen av ett stråk av våtmarker som stäcker sig i nord-sydlig riktning och som har stora biologiska och landskapsmässiga värden.

Skogen i reservatet domineras av tall med riklig förekomst av gamla grovgreniga tallar med platta kronor och förekomsten av multnande ved är god. Den varierade strukturen och de relativt orörda skogarna gör att området har stora naturvärden samt en stor betydelse för den biologiska mångfalden. Diversiteten ger bl.a. goda förutsättningar för ett rikt fågelliv med exempelvis tjäder, orre, trana, lärkfalk och blå kärrhök (VU).

Området ingår i ett nät av områden i östra delarna av länet där Länsstyrelsen anser att det finns störst anledning att skydda barrskogsobjekt, varav en del bör brännas. Hur och var bränningen slutligen genomförs kommer att arbetas fram i den bränningsplan som håller på att tas fram.

För att bevara och utveckla naturvärdena bör området så långt som möjligt bevaras orört med undantag för åtgärder i syfte att gynna den biologiska mångfalden och för att främja friluftslivet. Åtgärder såsom igenläggning av diken, öppethållande av myrar och småkärr genom röjning, värnande av grova träd och begränsning av graninslaget är skötselåtgärder som kommer att ske i områden med låga naturvärden

BESLUT

Datum
2009-09-08Ärendenummer
511-1009-09

där grankulturer förekommer och där det finns möjlighet att skapa halvöppna skogsmiljöer och våtmarker.

Enligt Allmänna råd till 7 kap. 4 och 9 §§ MB anges att naturreservatsformen kan tillämpas för att bevara såväl natur- som kulturmiljövärden. Inom området förekommer kulturlämningar med bevarandemål i form av att bevara och synliggöra lämningarna vilket är förenligt med de allmänna råden. Skrivelsen i syftet kan därför kvarstå som ett stöd för målskrivningarna i skötselplanen.

Inom området förekommer tjäder och orre. Arterna är inte rödlistade men ses ändå som hänsynskrävande arter som missgynnas av skogsbruk med grankulturer och brist på halvöppna skogsmiljöer och våtmarker. Länsstyrelsen ser i länet som helhet som ett viktigt bevarandemål i naturreservat att särskilt värna spelplatser och uppväxtmiljöer för dessa arter. På platser där kostsamma insatser görs av staten bedöms det också motiverat att inte tillåta jakt på dessa arter.

Området är med sina naturvärden värdefullt för friluftslivet och är genom sin flackhet relativt lättframkomligt.

De särskilda naturvärdena kräver ett omfattande och långsiktigt skydd för att bevaras och utvecklas. Detta skyddsbehov kan endast tillgodoses genom bildande av naturreservat.

Ösjöbol ligger inom riksintresse för vattenområden enligt 4 kap 6 § MB då det ligger inom Mörrumsåns avrinningsområde. Inom sådana områden får vattenkraftverk, vattenreglering eller vattenöverledning för kraftändamål inte utföras. Reservatsbildningen medför inte någon ytterligare exploatering som kan komma att påverka vattendraget negativt. Möjligtvis kan diken komma att läggas igen men detta bedöms bara vara positivt för Mörrumsån som helhet. Att hela Norrsjön och Ösjön inte innefattas av reservatet beror på befintliga fastigheters utbredning.

Om det blir aktuellt att lägga igen diken kommer en hydrologisk undersökning genomföras för att bl.a. utreda effekterna av igenläggningar. Hänsyn kommer att tas för att skydda omkringliggande mark från påverkan.

BESLUT

Datum
2009-09-08Ärendenummer
511-1009-09

Ösjöbol ligger även inom riksintresse för energiproduktion (vindkraft). Områden som är av riksintresse för energiproduktion ska enligt hushållningsbestämmelserna i 3 kap 8 § MB skyddas mot åtgärder som påtagligt kan försvåra utnyttjandet av dem. Länsstyrelsen bedömer att skydd inte påtagligt försvårar tillkomsten eller utnyttjandet av vindkraft inom riksintresset som helhet.

Området har erhållit klass 2 både i länets naturvårdsprogram (där 3 är det lägsta värdet) och i våtmarksinventeringen (där 4 är det lägsta värdet).

Förutsättningarna att bevara områdets biologiska mångfald och livsmiljöer bedöms som goda om skötselmålen uppfylls, i enlighet med bifogad skötselplan.

Beslutet följer riktlinjer för prioritering av naturreservatsskydd och Sveriges internationella åtaganden om skydd av den biologiska mångfalden, samt Sveriges miljö kvalitetsmål.

I översiktsplanen för Uppvidinge kommun anges att kommunen tar ställning till nya naturreservat i den takt som de presenteras. Reservatsbeslutet strider inte mot kommunal översiktsplan eller detaljplan och är därmed förenligt med 7 kap. 8 § miljöbalken.

Insamling av djur, plockning av växter (annat än enstaka exemplar samt bär och svamp för husbehov) och åverkan på levande eller döda träd är inte tillåtet eftersom det kan hota de biologiska värdena i området.

Vid en avvägning, enligt 7 kap 25 § miljöbalken, mellan allmänna och enskilda intressen bedömer Länsstyrelsen att den inskränkning i enskild rätt att använda mark och vatten som beslutet om naturreservat innebär inte går längre än vad som krävs för att syftet med naturreservatet ska tillgodoses.

I enlighet med vad som sägs i 4 och 5 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning, bedömer Länsstyrelsen att den föreslagna ordningsföreskriften enligt 7 kap 30 § miljöbalken innebär

BESLUT

Datum
2009-09-08Ärendenummer
511-1009-09

så begränsade kostnadsmässiga och andra konsekvenser att det saknas skäl för en konsekvensutredning av regelgivningen.

FÖRORDNANDE OM KUNGÖRELSEDELGIVNING

Länsstyrelsen förordnar, med stöd av 16 § delgivningslagen (1970:428) jämfört med 27 § förordningen om (1998:1252) områdesskydd enligt miljöbalken mm, att delgivning av detta beslut ska ske genom kungörelse. Kungörelsen ska inom 10 dagar införas i tidningarna Smålandsposten, Vetlandaposten och Växjöbladet/Kronobergaren. Delgivningen ska anses ha skett på tionde dagen efter dagen för detta beslut, förutsatt att kungörelsen inom den tiden införts i ovan nämnda tidning/ar.

Beslutet hålls tillgängligt på Länsstyrelsen, Kungsgatan 8, Växjö och på Länsstyrelsens hemsida, www.lansstyrelsen.se/kronoberg

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta beslut kan överklagas genom skrivelse till regeringen. Överklagandet ska dock skickas in till Länsstyrelsen i Kronobergs län, 351 86 VÄXJÖ. Länsstyrelsen måste ha fått överklagandet senast den 9 oktober 2009, annars kan inte regeringen pröva överklagandet.

Överklagandet bör innehålla följande:

- Hänvisning till detta beslut, dnr 511-1009-09
- Vad som ska ändras
- Namnteckning, namnförtydligande och adressuppgifter
- Eventuella handlingar som stöder överklagandet.

BESLUT

Datum
2009-09-08Ärendenummer
511-1009-09

UPPLYSNINGAR

Beslut i ärendet har fattats av Landshövdingen Kristina Alsér.

Naturvårdshandläggare Åsa Rehndell har handlagt ärendet och naturvårdshandläggare Sara Lamme har varit föredragande. I handläggningen av ärendet har även länsrådet Lennart Johansson, miljövårdsdirektören Carl-Philip Jönsson, funktionsansvarige för naturvård Elisabet Ardö, chefsjuristen Lena Stjernqvist samt länsantikvarien Heidi Vassi deltagit.

Kristina Alsér

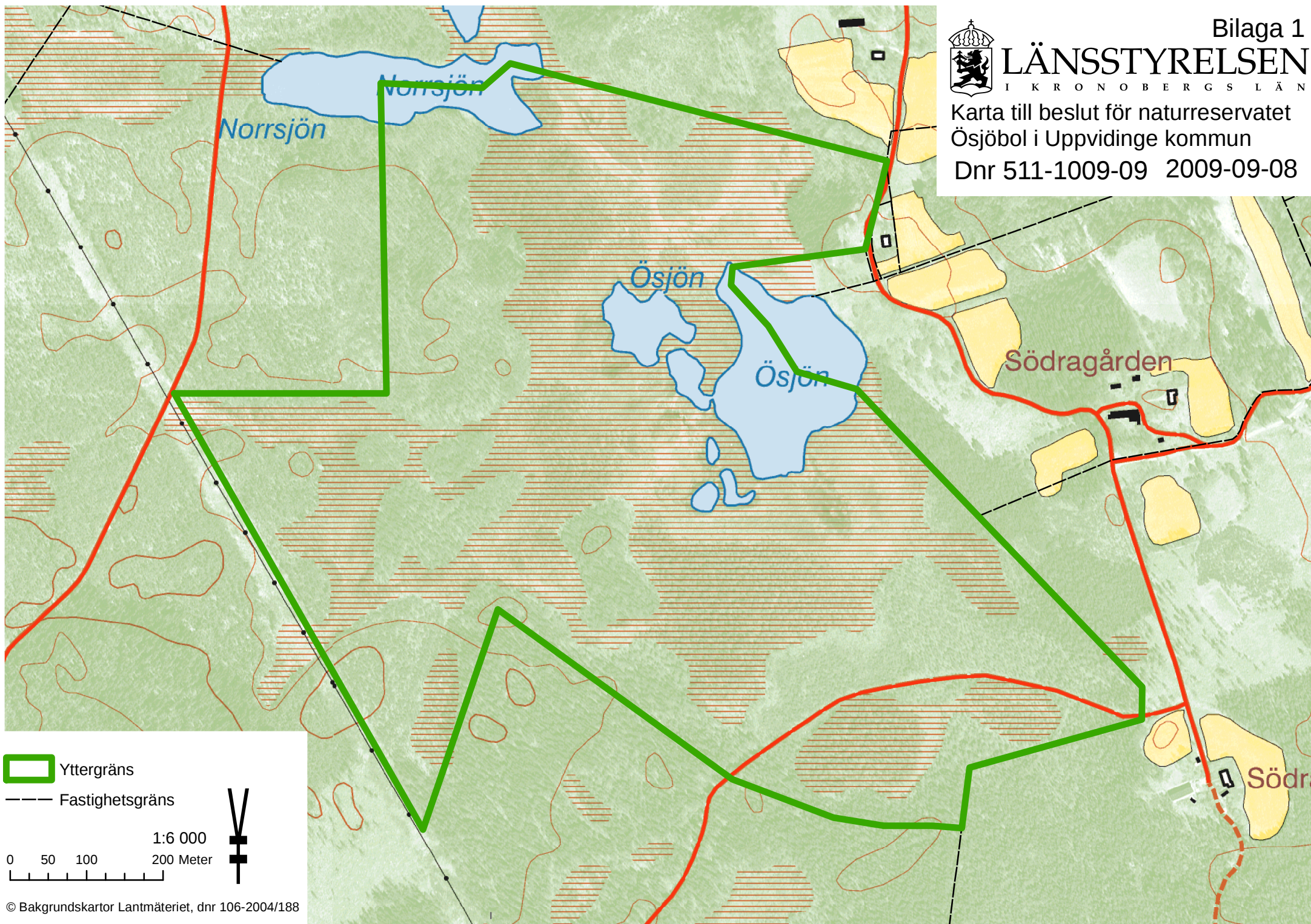
Sara Lamme

Delgivningssätt

Beslutet ska kungöras i länets författningssamlingar samt i ortstidning.

Bilagor

1. Beslutskarta
2. Skötselplan inklusive karta
3. Sakägarförteckning
4. Miljöbalkens regler om naturreservat
5. Hur man överklagar
6. Sändlista

 Yttergräns
 Fastighetsgräns

1:6 000
0 50 100 200 Meter

Skötselplan för naturreservatet Ösjöbol i Uppvidinge kommun

Datum
2009-09-08

Ärendenummer
511-1009-09

Innehållsförteckning

BESKRIVNINGSDDEL	3
1 Syftet med reservatet.....	3
2 Administrativa data.....	4
3 Historisk och nuvarande mark- och vattenanvändning.....	5
4 Områdets bevarandevärden.....	6
4.1 Geovetenskapliga värden	6
4.2 Limniska värden	6
4.3 Biologiska värden.....	6
4.4 Kulturhistoriska värden.....	7
4.5 Turism och friluftsliv.....	7
4.5.1 Tillgänglighet.....	7
4.5.2 Känslighet för slitage och störningar	7
4.6 Anläggningar	7
4.7 Byggnader.....	7
5 Genomförda inventeringar och dokumentation.....	7
PLANDEL.....	8
6 Skötselområden.....	8
6.1 Bevarandemål för hela området.....	8
6.2 Generella riktlinjer & åtgärder för hela området	8
6.3 Skötselområden	10
6.3.1 Skötselområde 1: (a-e) Myrområden (31 ha)	10
6.3.2 Skötselområde 2: (a-g) Barrsumpskog (12 ha).....	12
6.3.3 Skötselområde 3 (a-d): Barrskog (20 ha).....	14
6.3.4 Skötselområde 4 (a-d): Äldre barrskog (4 ha).....	16
6.3.5 Skötselområde 5: Gles lövskog/betesmark (1 ha).....	17
6.3.6 Skötselområde 6: Friluftsliv	19
6.3.7 Skötselområde 7: Vägområde	20
7 Tomtmark och byggnader	20
8 Jakt och fiske.....	20
9 Bränder, storm.....	21
10 Barnperspektivet.....	21
11 Utmärkning.....	21
12 Dokumentation och uppföljning	22
12.1 Uppföljning av skötselåtgärder.....	22
12.2 Uppföljning av bevarandemål.....	22
12.3 Dokumentation och inventeringar.....	22
13 Sammanfattning och prioritering av skötselåtgärder	23
14 Ansvar för skötsel, dokumentation och uppföljning av skötselåtgärder, bevarandemål och gynnsamt tillstånd.....	24
15 Revidering av skötselplan.....	25
BILAGOR.....	25
a. Skötselplanekarta.....	25

BESKRIVNINGSDDEL

Ösjöbol är en mycket fin och omväxlande skogs-, myr- och sjömosaik. I området har noterats två nyckelbiotoper, vilka täcker en yta på 6 ha, och större delen av arealen betraktas som värdefull. Området uppvisar en stor naturtypsvariation. Bland annat finns vidsträckta gungflyn, tallmossar av skvattramtyp och sumpskog med både tall, gran och björk. Området rymmer även kärr med rik flora av orkidéer (mossnycklar). I våtmarken finns några mindre gölar samt delar av sjöarna Ösjön och Norrsjön. Gölarna är av mjukmattetyper och mycket näringsfattiga. Ösjön och Norrsjön sänktes under 1880-talet och områdena med gungfly har uppkommit när sjöarna sedan fick växa igen.

Skogen domineras till största delen av tall med stor förekomst av gamla grovgreniga tallar med platta kronor. I våtmarken finns öar med gammal (150-200 år) tall. Mängden multnande ved är relativt stor. I områdets ytterkanter finns viktig utvecklingsmark med yngre och medelålders tallskog. Skogen i sig har stora naturvärden och tillsammans med övriga naturtyper har området som helhet stor betydelse för den biologiska mångfalden.

Reservatets diversitet ger bl.a. goda förutsättningar för ett rikt fågelliv. Området hyser en god stam av skogsfågel, både tjäder och orre. Trana häckar. Lärkfalk uppträder under häckningstid och blå kärrhök (VU) under flyttningen.

Öster om Ösjön, i anslutning till odlingslandskapet i Ösjöbol, finns ett bestånd av asp och ett antal grova askar samt en kulturlämning i form av en bytomt.

För att områdets stora landskapsmässiga, geovetenskapliga och biologiska värden ska bestå krävs att det lämnas opåverkat av dikning och ekonomiskt skogsbruk.

1 Syftet med reservatet

Syftet med naturreservatet Ösjöbol är att bevara och restaurera ett område med skog-, myr-, och sjömosaik där andelen tall är hög och inslaget av björk på vissa ställen är stort.

Datum
2009-09-08

Ärendenummer
511-1009-09

Skogens utveckling ska i huvudsak formas genom naturliga processer eller med skötselåtgärder som efterliknar dessa. Områdets barrblandskogar med ett stort inslag av tall och lövträd ska bevaras. Skogen ska vara naturskogsartad. Fastmarksskogen ska bestå av blåbärstallskog.

Områdets biologiska mångfald ska bevaras och öka då mängden multnande ved, gamla grova träd, andelen tall och löv och mängden bränd ved ökar.

Inom ramen för detta syfte ska naturreservatet även stödja allmänhetens möjligheter till friluftsliv och naturupplevelser samt ge möjlighet till vetenskaplig forskning.

Syftet är dessutom att vårda vissa kulturhistoriska spår.

2 Administrativa data

Tabell 1. Administrativa data för naturreservatet

Namn:	Ösjöbol	
RegDOS-Id:	2014570	
Län:	Kronobergs län	
Kommun:	Uppvidinge	
Församling:	Åseda	
Läge:	Ca 5,5 km VNV om Åseda	
Gränser:	Enligt karta, bilaga 1 i beslutet	
Areal:	Totalt: 68 ha	Land: 64 ha
		Vatten: 4 ha
Fastigheter och markägarkategori:	<i>Fastigheter</i>	<i>Markägarkategori</i>
	Ösjöbol 1:14	Sveaskog
Servitut:	Rättigheter: Kraftledning 07-IM1-58/1288.1 Kraftledning 07-IM1-57/175.1	
Sakägare:	Enligt bilaga 3 till beslutet	
Förvaltare:	Skogsstyrelsen Kronoberg Östra distrikt	
Fastighetskarta:	5F7c-05572 Södraskog	
	5F7d-05573 Älmedal	
	5F8d-05583 Ösjöbol	
	5F8c-05582 Heda	
Terrängkarta:	5F Åseda NV	
Naturgeografisk region:	Sydsvenska höglandets centrala och östra delar	
Riksintressenummer	Mörrumsåns avrinningsområde, Riksintresse vattendrag G002 Riksintresse energiproduktion (vindkraft)	

Tabell 2. Prioriterade bevarandevärden

Typ	Värde
Markslag	Skog, myr, sjö
Naturtyp	Tallmosse, sumpskog, kärrsumpskog, gungfly, barrskog, blandskog, sjö
Strukturer	Gamla träd, grova träd, multnande ved, våtmark, gölar
Arter	Trana, tjäder, orre, lärkfalk, blå kärrhök (VU), mossnycklar, grynnig blåslav
Friluftsliv	Stigar

Tabell 4. Naturtyper enligt nuvarande förhållanden och enligt bevarandemålen

Naturtyp	Areal enligt nuvarande förhållanden (ha)	Areal enligt bevarandemålen (ha)
Barrskog	42	41
Tallskog		
Granskog		
Barrblandskog		
Barrsumpskog		
Lövblandad barrskog	8	8
Triviallövskog	1	2
Triviallövskog med ädellövinslag		
Sjöar	5	5
Sjöar och vattendrag		
Våtmark	12	12
Övrig våtmark		
SUMMA	68	68
Produktiv skogsmark	51	51

3 Historisk och nuvarande mark- och vattenanvändning

Under 1880-talet sänktes reservatets två sjöar och området runtomkring användes därefter som slåttermark. När slåttern upphörde och området återigen växte igen uppstod gungfly runt sjöarna.

Större delen av reservatet är dock relativt orört vad gäller dikning och modernt skogsbruk.

Den nordöstra delen av reservatet ligger inom tidigare inägomark och rester av bebyggelse finns inom området.

4 Områdets bevarandevärden

4.1 Geovetenskapliga värden

Berggrunden består av mörkt grå till rödgrå medelkornig tonalit till granodiorit. Området täcks av morän där jordlagrens mäktighet troligen ökar mot öster. I den västra delen överlagras berggrunden av ett tunt moräntäcke där bergets former avspeglas i markytan. Den dominerande jordarten i ytan är torv. Både kärr- och mossytor förekommer. I den sydöstra delen är moränen täckt av ett tunt jordtäcke.

4.2 Limniska värden

Reservatet omfattar delar av de sänkta sjöarna Ösjön och Norrsjön samt några mindre gölar, vilka är av mjukmattetyp och mycket näringsfattiga. Ett antal kärr finns även spridda inom reservatet.

Reservatet ligger inom riksintresse för vattendrag då det ingår i Mörrumsåns avrinningsområde. Mörrumsån är artrik vad gäller fisk och bottendjur samt har betydelse för tillgången på lax och havsöring i Östersjön.

4.3 Biologiska värden

Inom reservatet finns ett flertal olika miljöer såsom tallmossar av skvattramtyp, sumpskog med både tall, gran och björk, öar med riklig förekomst av 150-200-årig tall, kärrsumpskog med rik flora av orkidéer (mossnycklar), öppna gungflyn samt gölar och sjöar. Tall dominerar skogsbeståndet och även yngre och medelålders tallskog finns, vilken behövs som utvecklingsmark. Signalarten grynig blåslav har hittas på tall. Området är rikt på multnande ved, framför allt av tall och björk vilka hyser vedsvampar och gynnar insekter.

Områdets stora naturvärden och höga diversitet ger goda förutsättningar för en hög biologisk mångfald bland annat i form av ett rikt fågelliv. Inom reservatet finns en god stam av skogsfågel, både tjäder och orre. Både trana och lärkfalk uppträder under häckningstid och blå kärrhök (VU) under dess flyttning.

4.4 *Kulturhistoriska värden*

Öster om Ösjön ansluter reservatet till odlingslandskapet i Ösjöbol. Här finns kulturlämningar i form av bebyggelselämningar.

4.5 *Turism och friluftsliv*

Områdets till synes orörda natur med vidsträckta gungflyn, tallskogar och våtmarker är värdefulla för friluftslivet och ger möjlighet till stor-slägna naturupplevelser.

4.5.1 *Tillgänglighet*

Reservatet nås via väg 23/37 till Åseda och sedan nordvästgående väg från Åseda, genom Björkåkra.

4.5.2 *Känslighet för slitage och störningar*

I dagsläget är slitaget på reservatet relativt begränsat och det bedöms inte påverka reservatet eller dess organismer i allt för hög grad.

4.6 *Anläggningar*

En kraftledning löper längs reservatets västra gräns.

4.7 *Byggnader*

I reservatets nordöstra del, i anslutning till odlingslandskapet i Ösjöbol, finns ett mindre uthus.

5 **Genomförda inventeringar och dokumentation**

Länsstyrelsen i Kronobergs län, 1989. Kronobergs Natur. Naturvårdsprogram för Kronobergs län.

Länsstyrelsen i Kronobergs län, 1987. Våtmarksinventering i Kronobergs län.

Naturvårdsverket, 2004. Skyddsvärda statliga skogar och urskogsartade skogar.

Skogsvårdsstyrelsen, 2003. Nyckelbiotopsinventeringen i Kronobergs län.

Provisoriska översiktliga berggrundskartan Jönköping, 1:250 000, med beskrivning, SGU serie Ba nr 39 och berggrundskartan Kronobergs län, skala 1:250 000, SGU serie K nr 142

PLANDEL

6 Skötselområden

Hela området är indelat i 7 skötselområden (i vissa fall med tillhörande delområden), vilka utgår från den markanvändning eller skötsel som ska genomföras, se även skötselplanekartan (bilaga a).

6.1 Bevarandemål för hela området

Målet för reservatet är att bevara och restaurera de skogliga naturvärdena samt värden som är knutna till de övriga naturtyperna i området. Den höga diversiteten i reservatet samt den varierade strukturen ska bevaras. Detta gynnar exempelvis fågellivet. Skogen ska vara ljus och öppen. Gamla och grova lövträd och tallar ska gynnas för att öka förutsättningarna för arter knutna till äldre och solexponerade träd. För att gynna den biologiska mångfalden ska det finnas multnande ved i alla nedbrytningsklasser. Den multnande veden ska bland annat bestå av både liggande och stående multnande träd samt vara av varierande grovlek.

Reservatet ska tillsammans med andra områden i sydöstra Sverige ingå i ett landskap med brandpåverkade områden där både brandberoende och sekundärt brandgynnade arter ska kunna fortleva och förflytta sig mellan de brända områdena.

Våtmarkerna och sjöarna ska skötas på så sätt att dess värden bevaras eller utvecklas samt att eventuell igenväxning hindras.

De kulturella värdena samt värden för friluftslivet ska bevaras eller ökas.

6.2 Generella riktlinjer & åtgärder för hela området

Skogen ska i huvudsak formas genom naturliga processer eller av skötselinsatser som efterliknar naturliga processer. För att bevara områdets

Datum
2009-09-08Ärendenummer
511-1009-09

blandskogar med mycket tall och lövträd ska skötselåtgärderna bland annat bestå av naturvårdsbränning och röjning av gran. Vid bränning får brandgator anläggas och vid behov förses med mineraljordsträngar. Naturreservatet ska ingå i en kommande bränningsplan för Kronobergs län.

För att återskapa områdets sumpskogar ska om möjligt ett antal diken läggas igen. Förmodligen kommer en igenläggning av diken att innebära att granen begränsas vilket är positivt. Vid behov kan en hydrologisk undersökning göras för att utreda effekterna av igenläggningar. Ett flertal av reservatets diken ingår i Norre- och Södresjös sjösänkingsföretag och regleras av vattenförättningar. Tillstånd måste fås från Miljödomstolen innan igenläggning kan ske.

I samtliga skötselområden som är eller kommer att vara trädbärande ska den multnande vedens volym ska uppgå till minst 20 % av den levande vedens volym. Vid behov skapas multnande ved genom exempelvis ringbarkning.

Multnande tall- och lövträdsved får inte föras ut ur reservatet men får vid behov flyttas inom reservatet. Grov ved från områden utanför reservatet får om behov finns placeras på lämpliga platser inom reservatet. Vid kraftiga angrepp av skadeinsekter/svampar kan nyangripna träd avverkas. Träden ska i första hand oskadliggöras med avseende på spridningsrisk och lämnas i reservatet men får vid särskilda skäl forslas ut ur reservatet.

Grova lövträd och tallar ska gynnas framför gran och vid behov frihuggas för att öka förutsättningarna för arter knutna till solbelysta och äldre träd.

Våtmarker med ung igenväxning kan med fördel göras trädlösa igen. Solvarma små våtmarker bidrar till variationen och har stor betydelse för insekts- och fågellivet.

Sjöarnas utlopp ska om möjligt restaureras för att skapa en mer naturlig variation i vattenmiljön. Eventuella vandringshinder för fisk bör åtgärdas. Naturligt förekommande fiskarter som har försvunnit på grund av försurning får återinsättas.

Hela reservatet får betas om intresserad brukare finns. Vissa kulturspår hålls fria från vegetation och upprustas vid behov. För att höja friluftsvärdena samt synliggöra naturvärdena ska stigar hållas öppna och bindas samman.

6.3 Skötselområden

Skötselområdena beskrivna i skötselplanen är:

Typ av skötselområde	Antal delområden	Areal (ha)
1. Myrområden	5	31
2. Barrsumpskog	7	12
3. Barrskog	4	20
4. Äldre barrskog	4	4
5. Gles lövskog/betesmark		1
6. Friluftsliv		
7. Vägområde	2	

6.3.1 Skötselområde 1: (a-e) Myrområden (31 ha)

Beskrivning:

1a

I skötselområdet finns delar av de sänkta sjöarna Norrsjön och Ösjön samt några mindre näringsfattiga gölar av mjukmattetyp. Gungfly och ett vidsträckt kärrområde omringar sjöarna. Området är dikat.

Vegetationen på myren består av exempelvis videbuskar, tranbär och hjortron samt senvuxna tallar, granar och björkar. Längre åt kanterna blir tallen högre och kraftigare och den kommer med tiden sannolikt att fylla mer och mer av myren.

Vid gränsen mellan område 1a och 3a fanns tidigare en sommarladugård för förvaring av skörden efter slåttern runt sjöarna.

1b-e

3 mindre (b, d, e) och ett större (c) kärrområde. Alla 4 områdena är under varierande grad av igenväxning av gran och tall. Stor del av område 1c ingår i en nyckelbiotop. Orkidéer (mossnycklar) finns i kärren. Diken finns.

Bevarandemål:

- De biologiska värdena i myrområdena ska bevaras eller om möjligt öka.
- Områdena ska skyddas från igenväxning och ska därför i huvudsak hållas öppna.

1a

- Gungflyet och kärret ska hållas öppet och i möjligaste mån träd-fritt. Äldre och/eller kraftigare tallar med platt krona ska bevaras.
- Kantzonen mellan kärret och den omgivande skogen ska vara glest bevuxen för att utgöra en naturlig övergång mellan biotoperna.
- Den naturliga våtmarkens geografiska utsträckning och vegetation ska om möjligt återskapas.

1b-e

- Kärrområdena ska hållas öppna och mer eller mindre trädfria. Äldre och/eller kraftigare tallar med platt krona ska bevaras.
- Nulägets förekomst av orkidéer bevaras eller ska om möjligt öka.

Datum
2009-09-08

Ärendenummer
511-1009-09

Skötselåtgärder:

1a

Klena träd ska röjas bort. Kraftigare tallar med platt krona sparas. Plockhuggning av de grövre träd som tränger in längs myrens kanter ska ske med syfte att öka ljusinsläppet och göra övergången till myren mer glidande. Skötselåtgärderna ska ske på sådant sätt att myrmarken och dess vegetation inte skadas. Fällda träd lämnas kvar.

För att återskapa den naturliga våtmarken och för att minska behovet av skötselinsatser ska om möjligt diken läggas igen.

1b-e

Kärren ska röjas på klena träd. Det ska även glesas ut bland de grövre granarna för att öka ljusinsläppet. Kraftigare tallar med platt krona sparas. Skötselåtgärderna ska ske på sådant sätt att orkidélokaler inte skadas. Fällda träd lämnas kvar.

6.3.2 Skötselområde 2: (a-g) Barrsumpskog (12 ha)

Beskrivning

2a

Skvattramstallmosse med stort inslag av björk. Trädåldern är ca 120 år. Mycket ung gran finns dock. Nordöstra delen består av en nyckelbiotop vilken består av bortåt 200-åriga grova tallar med platta kronor. Relativt gott om multnande ved.

2b

Skvattramstallmosse med 80-årig tall. Gott om ung gran. Området är dikat.

2c

Tallsumpskog med 80-åriga träd.

2d

Skvattramstallmosse. Trädåldern är runt 100 år men förekomsten av ung gran är stor.

Datum
2009-09-08

Ärendenummer
511-1009-09

2e

50-årig barrblandskog där gran dominerar och inslaget av björk är stort.

2f

120-årig tallsumpskog. Relativt gott om död ved. Längs vägen rinner ett dike som sedan svänger söderut genom skötselområdet.

2g

Relativt gles 80-årig tallsumpskog med hög andel björk. Relativt gott om död ved.

Bevarandemål:

För alla delområden gäller:

- Gles tallsumpskog av skvattramstyp med hög andel gamla och grova träd.
- Där skogen gränsar till den öppna myrmarken ska skogen vara ännu mer glesbevuxen för att öppna upp mot kärret (gäller delområde a, b, d och e).
- Andelen gran ska uppgå till max 5 %.
- Den multnande vedens volym ska uppgå till minst 20 % av den levande vedens volym.
- För att återskapa den naturliga sumpskogen och för att minska behovet av skötselinsatser ska om möjligt diken läggas igen i delområde b och f.

Skötselåtgärder:

Generellt:

Multnande ved ska vid behov skapas. Fällda träd lämnas kvar.

2a

Fri utveckling. Rójning och utglesning av gran ska ske vid behov.

2b

All ung gran ska röjas bort snarast och åtgärden ska sedan upprepas vid behov. Utglesning av gran ska ske vid behov. Mot den öppna myrmarken ska även tall röjas vid behov.

2c

Fri utveckling. Rövning och utglesning av gran får dock ske vid behov.

2d

Rövning och utglesning av gran ska ske vid behov. Mot den öppna myrmarken ska även tall röjas vid behov.

2e

Gran ska glesas ut snarast. Om möjligt ska de fällda träden tas ut. Rövning och utglesning ska sedan ske vid behov.

2f

Fri utveckling. Rövning och utglesning av gran får dock ske vid behov. Om möjligt ska diket läggas igen.

2g

Fri utveckling. Rövning och utglesning av gran får dock ske vid behov.

6.3.3 Skötselområde 3 (a-d): Barrskog (20 ha)

Beskrivning:

3a

Talldominerad barrblandskog med relativt högt inslag av björk. Trädåldern ligger runt 50 år.

3b

Ung tät talldominerad barrblandskog.

3c

Västra delen består av ung och tät talldominerad skog. Resten av området består av grandominerad uppvuxen skog. Även björk och en förekommer.

3d

Yngre tallskog med inslag av gran och björk.

Bevarandemål:

- Tall och/eller löv ska dominera (> 80 % av volymen).
- Skogen ska ha naturskogskaraktär och vara gles och solbelyst.
- Fältskiktet ska vara rikt på blåbärsris.
- Den multnande vedens volym ska uppgå till minst 20 % av den levande vedens volym och andelen gamla, grova träd ska vara hög.

Skötselåtgärder:

Området bör skötas med naturvårdsbränning. Detta gynnar tall och löv (framförallt björk och asp) samt vissa örter och många hotade insekter. För att trygga tillgången på färsk bränd ved kan det stora området med fördel delas upp i lämpligt antal mindre delområden som bränns under olika år. Tidsintervallet för bränningar beskrivs i den kommande bränningsplanen för Kronobergs län.

För att minska brandintensiteten, minska risken för kronbrand hos tall eller för att förenkla antändning ska metoder enligt bästa tillgängliga kunskap användas, exempelvis toppkapning och/eller uttag av gran. Helst ska dock så mycket virke som möjligt lämnas kvar.

Om det finns särskilt skyddsvärda träd ska dessa skyddas t.ex. genom att brännbart substrat grävs bort runt om dem innan bränningen.

För att öka andelen asp i skogen ska om möjligt aspfrön samlas in och sedan spridas ut över nybrända områden.

Om bränning inte är möjligt ska området skötas med hjälp av skötselinsatser som efterliknar naturliga processer. För att gynna tall och löv ska ung gran röjas vid behov och skogen hållas gles och ljusöppen genom att luckor skapas. För att generera multnande ved kan gran skadas fullständigt eller partiellt genom ringbarkning och skapandet av högstubbar.

Datum
2009-09-08

Ärendenummer
511-1009-09

Särskilt biologiskt värdefulla träd, eller träd med potential att bli värdefulla, ska gynnas genom frihugning.

Fördelning mellan löv och tall ska ske genom naturliga successionsprocesser. Eventuell förekomst av asp ska dock gynnas.

Särskilda skötselåtgärder:

3a

Ung gran ska röjas snarast. Fällda träd lämnas. För att skapa multnande ved ska gran ringbarkas. Vid skapandet av multnande ved måste dock hänsyn tas till granbarkborrens population och spridning.

3b

För att skapa en gles och ljus skog ska ung tall och gran röjas snarast. Fällda träd ska tas ut men målet om mängden multnande ved ska beaktas. Åtgärden ska sedan upprepas vid behov.

3c

Granen ska glesas ut snarast. Fällda träd kan tas ut men målet om mängden multnande ved ska beaktas.

6.3.4 Skötselområde 4 (a-d): Äldre barrskog (4 ha)

Beskrivning:

4a

120-årig tallskog med visst inslag av ung gran.

4b-c

Tallskog som är klassad som nyckelbiotop. Gott om gamla (gissningsvis 175-200 år) grova tallar med platt krona. Även gamla björkar, senvuxna granar och enbuskar finns. Mängden multnande ved är god.

4d

100-årig barrblandskog med björk och en.

Bevarandemål:

- Tall och/eller löv ska dominera (> 80 % av volymen).
- Skogen ska ha naturskogskaraktär samt vara gles och solbelyst.

Datum
2009-09-08

Ärendenummer
511-1009-09

- Fältskiktet ska vara rikt på blåbärsris.
- Den multnande vedens volym ska uppgå till minst 20 % av den levande vedens volym och andelen gamla, grova träd ska vara hög.

Skötselåtgärder:

Området ska skötas med skötselinsatser som efterliknar naturliga processer. För att gynna tall och löv ska ung gran röjas vid behov och skogen hållas gles och ljusöppen. Plockhuggning av gran ska vid behov utföras. Fällda träd lämnas kvar. För att generera multnande ved kan gran skadas fullständigt eller partiellt genom ringbarkning och skapandet av högstubbar.

Särskilt biologiskt värdefulla träd, eller träd med potential att bli värdefulla, ska gynnas genom frihuggning.

Särskilda skötselåtgärder:

4 b-c

Gran måste röjas och glesas ut.

6.3.5 Skötselområde 5: Gles lövskog/betesmark (1 ha)

Beskrivning:

5a

40-årig glest bevuxen lövskog i anslutning till odlingslandskapet i Ösjöbol. Längs vägen växer flera mycket grova askar. Resterande del består av asp, björk och *Salix sp* samt enstaka granar. Området har förmodligen blivit röjt/gallrat relativt nyligen eftersom buskskiktet domineras av hallon. Ett mindre uthus finns. Kulturlämning i form av en bytomt finns.

5b

40-årig tät grandominerad barrskog i anslutning till odlingslandskapet i Ösjöbol.

Bevarandemål:

- Skötselområdet bör betas för att hållas öppet. Vid bete ska kronäckningen av träd och buskar vara mellan 20-50 %. Träden ska

Datum
2009-09-08

Ärendenummer
511-1009-09

med fördel växa i dungar men enstaka fristående träd får förekomma.

- Om området sköts som betesmark ska igenväxningsvegetation som exempelvis slyuppslag, hallon, hundkex och örnbräken utgöra max 5 % av vegetationen.
- Om ambitionen måste sättas lägre sköts området för att bli en blandad lövskog. Träd och buskskiktet är varierat med avseende på trädslag, skiktning och täthet med förekomst av gläntor. Tall gynnas om det förekommer. Gran förekommer inte.
- Åldersvariationen ska vara god men andelen gamla och grova träd ska på sikt vara hög. Förekomsten av hålträd är god.
- Om området inte betas ska den multnande vedens volym uppgå till minst 20 % av den levande vedens volym. I detta ingår gott om stående torrakor. På sikt ska alla förmultningsstadier finnas representerade.
- Vid bete ska multnande ved förekomma med minst 6 stambitar/ha. Dessa ska vara grova och minst tre meter långa samt ligga så solbelyst som möjligt. Minst 10 högstubbar/ha finns. Enstaka mindre rishögar förekommer. Torrakor finns. På sikt ska alla förmultningsstadier finnas representerade.
- Kulturlämningar ska bevaras och hållas i gott skick.

Skötselåtgärder:

Området får betas om intresserad brukare finns. Kulturlämningar ska hållas i gott skick.

För att uppfylla bevarandemålens miniminivå skapas multnade ved vid behov. Borring för att skapa hålträd görs vid behov.

Om målet om multnande ved är uppfyllt inom skötselområdet får avverkade lövträd flyttas till andra delar av reservatet där behov av multnande ved finns.

Bärande träd och buskar kan vid behov planteras inom området.

Röjning av gran och igenväxningsvegetation ska ske vid behov. Rökda träd samlas i högar för att gynna uppkomsten av bärande träd och buskar.

5a

All gran ska avverkas och tas ut. Asp, blommande och bärande träd och buskar samt en gynnas.

5b

Granen ska slutavverkas inom 20 år. Fällda träd ska tas ut men målet om mängden multnande ved ska beaktas. Efter slutavverkning ska uppkomst av i första hand löv gynnas, i andra hand gynnas tall.

6.3.6 Skötselområde 6: Friluftsliv

Beskrivning:

Ösjöbol är värdefullt för friluftslivet. Området är genom sin flackhet relativt lättåtkomligt även om sumpskogarna och myrområdena på grund av vattennivån kan vara svårgenomträngliga. Idag utnyttjas området som rekreationsområde främst av närboende.

Bevarandemål:

- Reservatet ska vara tillgängligt för allmänheten.
- Värdet för friluftslivet ska öka.
- Iordningsställd parkeringsplats ska finnas samt informations-skyltar om reservatet. På skyltarna ska det bland annat finnas information om naturvårdsbränning som skötselform samt värdet av våtmarker.
- Strövstigar ska finnas.
- Vid behov ska spänger läggas ut.
- En eller flera rastplatser samt en grillplats ska finnas på lämpligt ställe.

Datum
2009-09-08

Ärendenummer
511-1009-09

Skötselåtgärder:

En parkeringsplats anläggs förslagsvis i västra delen av reservatet, där grusvägen korsas av kraftledningen. Skyltning till parkeringsplatsen ska ske från allmänna vägar.

Informationstavlor ska sättas upp vid parkeringsplatsen samt på andra lämpliga ställen i reservatet.

Stigar ska iordningställas och bindas samman. En eller flera rastplatser anläggs, förslagsvis med utsikt över Ösjön och det större myrområdet. Vid en av rastplatserna ska en grillplats anläggas.

I de blötare områdena kan spänger vid behov läggas ut.

Grov multnande ved, omkullblåsta träd och grenar som försvårar stigarnas framkomlighet och som bedöms vara farliga för besökare ska flyttas till annan plats inom reservatet.

6.3.7 Skötselområde 7: Vägområde

Beskrivning:

Genom reservatets sydöstra del löper en smal grusväg.

Bevarandemål:

- Vägen ska hållas i sådant skick att det inte försämrar reservatets tillgänglighet.

Skötselåtgärder:

Vägen ska hållas fri från stormfällda träd och större nedblåsta grenar. Vägen upprustas vid behov. Kostnaden för vägunderhållet fördelas genom gällande andelstal.

7 Tomtmark och byggnader

I det nordöstra hörnet, vid den angränsande gården, finns ett mindre uthus. Markägaren ansvarar för underhåll. I nuläget finns ett avtal med en granne som nyttjar uthuset.

8 Jakt och fiske

Jakträtten är utarrenderad. I Norrsjön och Ösjön är fisket samfällt.

Enligt reservatsföreskrifterna är det inte tillåtet att jaga skogshöns i reservatet. Enligt föreskrifterna krävs också förvaltarens tillstånd för att utfodra vilt och anlägga åtel. Jakt- och fiskerättigheter är utarrenderade.

9 Bränder, storm

Vid händelser som medför att stora mängder träd dör och/eller faller omkull vid t.ex. storm, insektsangrepp, brand eller översvämning gäller följande. All död lövträds- och tallved lämnas i området, men veden får vid behov flyttas till annat skötselområde. Om dessa händelser medför mycket stora mängder ris och toppar får delar av dessa tas ut från reservatet. Eftersom det främsta syftet med naturreservatet inte är att skapa multnande ved av gran (se "Generella riktlinjer och åtgärder", kap 6.2) kan angrepp av insekter som riskerar att medföra skada på grannfastighet åtgärdas genom borttransport, barkning eller motsvarande. Stigar och andra anordningar hålls snarast möjligt fria från nedfallna och hängande träd.

Vid brand i skogen får branden begränsas med exempelvis brandgator om branden riskerar att spridas utanför reservatet.

I de områden som enligt skötselplanen avses att naturvårdsbrännas eller där spontant uppkomna bränder ej behöver släckas står reservatsförvaltaren för ansvar och kostnader vad gäller brandbevakning och efterarbete.

10 Barnperspektivet

Skyltar med information om reservatet, stigar, eventuell grillplats, m. m ska vara utformade och tillgängliga för både barn och vuxna.

11 Utmärkning

Reservatsgränsen ska märkas ut enligt Svensk standard (SIS 03 15 22) vilket innebär att gränsmärken målas på träd och på stolpar som slås ned i marken. Gränsmärkena ska placeras så att man kan se från ett märke till nästa. Vid gränsmarkering i skogsmark ska i gränslinjen, med 0,5 m på vardera sidan reservatsgränsen, röjas en tydlig gata. Denna gata får vid behov underhållas av förvaltaren. De träd som av-

verkas i gränsgatan tillfaller markägaren som också själv får ta vara på dem eller låta dem ligga kvar. Reservatsgräns som sammanfaller med fastighetsgräns ska underhållas som fastighetsgräns på sedvanligt sätt.

12 Dokumentation och uppföljning

12.1 Uppföljning av skötselåtgärder

Förvaltaren ska årligen dokumentera utförda åtgärder genom att:

- ange skötselområde,
- ange åtgärdens syfte,
- ange år och månad för åtgärdens utförande,
- utföra lämplig fotografering t.ex. före och efter åtgärden.

12.2 Uppföljning av bevarandemål

Länsstyrelsen ansvarar för uppföljning av bevarandemålen. Uppföljningen ska ligga till grund för en utvärdering av:

- om syftet med reservatet har uppnåtts,
- om gynnsamt tillstånd har uppnåtts i reservatet,
- om skötselmetoder behöver förändras,
- om en revidering av skötselplanen behövs.

Inventeringarna för uppföljningen följer Naturvårdsverkets naturtypsvisa manualer. I manualerna hänvisas det till naturtypernas typiska arter. Alla manualer var vid tiden för skötselplanens skrivande inte fastställda varför skötselplanens bevarandemål kommer att behöva revideras. Gynnsam bevarandestatus råder när de uppsatta bevarandemålen nåtts.

Särskilt viktig är uppföljning av skogsbeståndets utveckling samt utvecklingen av flora och fauna efter eventuell naturvårdsbränning i skötselområde 3 (a-i).

12.3 Dokumentation och inventeringar

För att dokumentera utgångsläget och möjliggöra uppföljning av bevarandemålen bör inventering av svamp och insekter genomföras.

13 Sammanfattning och prioritering av skötselåtgärder

Tabell 7 Sammanfattande prioritering av skötselåtgärder

Skötsel- område	Åtgärd	Tidpunkt	Prioritet 1-3,
Hela reserva- tet	Hydrologisk undersökning för att fastställa följderna av att diken läggs igen samt därefter eventuell igenläggning av diken	Senast 2015	1
1a-b	Röjning och utglesning av träd	2010-2015 och sedan vid behov	1
2	Skapande av multnande ved	2010-2015 och sedan vid behov	2
2a, c, f	Röjning och utglesning av gran	Vid behov	2
2b, e	Röjning av all ung gran samt utglesning	Snarast och sedan vid behov	1
2b och d	Röjning av tall mot kärret	2010-2015 och sedan vid behov	2
2d	Röjning och utglesning av gran	2010-2015 och sedan vid behov	1
2f	Röjning och utglesning av gran	Vid behov	3
2g	Igenläggning av dike (om möjligt)	Senast 2015	2
3	Eventuell naturvårdsbränning	2010-2015 och sedan i intervall om 20-30 år	1
3	Röjning och utglesning av gran (om bränning ej sker)	Senast 2010 och sedan vid behov	1
3	Öppningsåtgärder runt utvalda träd samt skapande av multnande ved	2010-2015 och sedan vid behov	2
3	Eventuellt insamlande och frösådd av asp	2010-2015	3
3a-c	Röjning av gran samt skapande av multnande ved	Snarast och sedan vid behov	1
3b	Röjning av ung tall	Senast 2010-2012	1
4	Röjning och utglesning av gran	Vid behov	2
4	Öppningsåtgärder runt utvalda träd samt skapande av multnande ved	Vid behov	2

Skötsel- område	Åtgärd	Tidpunkt	Prioritet 1-3,
4b-c	Röjning och utglesning av gran	Snarast och sedan vid behov	1
5	Skötsel av kulturlämning	Vid behov	2
5	Skapande av multnande ved och hålträd	Vid behov	2
5	Plantering av bärande träd och buskar	Vid behov	2
5	Röjning av igenväxningsvegetation	Vid behov	2
5	Röjning av gran	Vid behov	1
5a	Avverkning av gran	Snarast	1
5b	Slutavverkning av gran	Senast 2029	1
6	Iordningställande av parkeringsplats	2010-2012	1
6	Iordningställande av stigar	2010-2012	2
6	Iordningställande av rastplats och eventuell grillplats	2010-2012	2
6	Underhåll av stigar, rastplats och parkering	Vid behov	1
6	Uppsättning av informationstavlor	2010	1
6	Upprustning av väg	Vid behov	1

Prioritet: 1= Högst, 2= Hög, 3= Lägre

14 Ansvar för skötsel, dokumentation och uppföljning av skötselåtgärder, bevarandemål och gynnsamt tillstånd

Länsstyrelsen har det övergripande ansvaret för förvaltningen av naturreservat i länet. Länsstyrelsen har i reservatsbeslutet utsett Skogsstyrelsen till förvaltare av reservatet i enlighet med 21 § FO (1998:1252) till miljöbalken. Förvaltaren har därmed ansvaret för att skötseln av reservatet följer fastställd skötselplan. Länsstyrelsen har den operativa tillsynen i naturreservat enligt MB 26 kap. Det innebär att Länsstyrelsen ska övervaka att föreskrifter, dispenser och tillstånd följs.

I första hand ska fastighetsägaren erbjudas att utföra de skötselåtgärder som framgår av fastställd skötselplan under förutsättning att det sker i samråd med förvaltaren. Om fastighetsägaren inte själv vill eller inte har möjlighet att utföra åtgärderna är det förvaltaren som ansvarar för att skötselåtgärder enligt fastställd skötselplan utförs. Virke eller avverkningsrester som genereras av naturvårdande skötselåtgärder,

och som inte av naturvårdsskäl bör lämnas på platsen, får tillvaratas av markägaren. Vad som gäller för respektive skötselområde anges i skötselplanen.

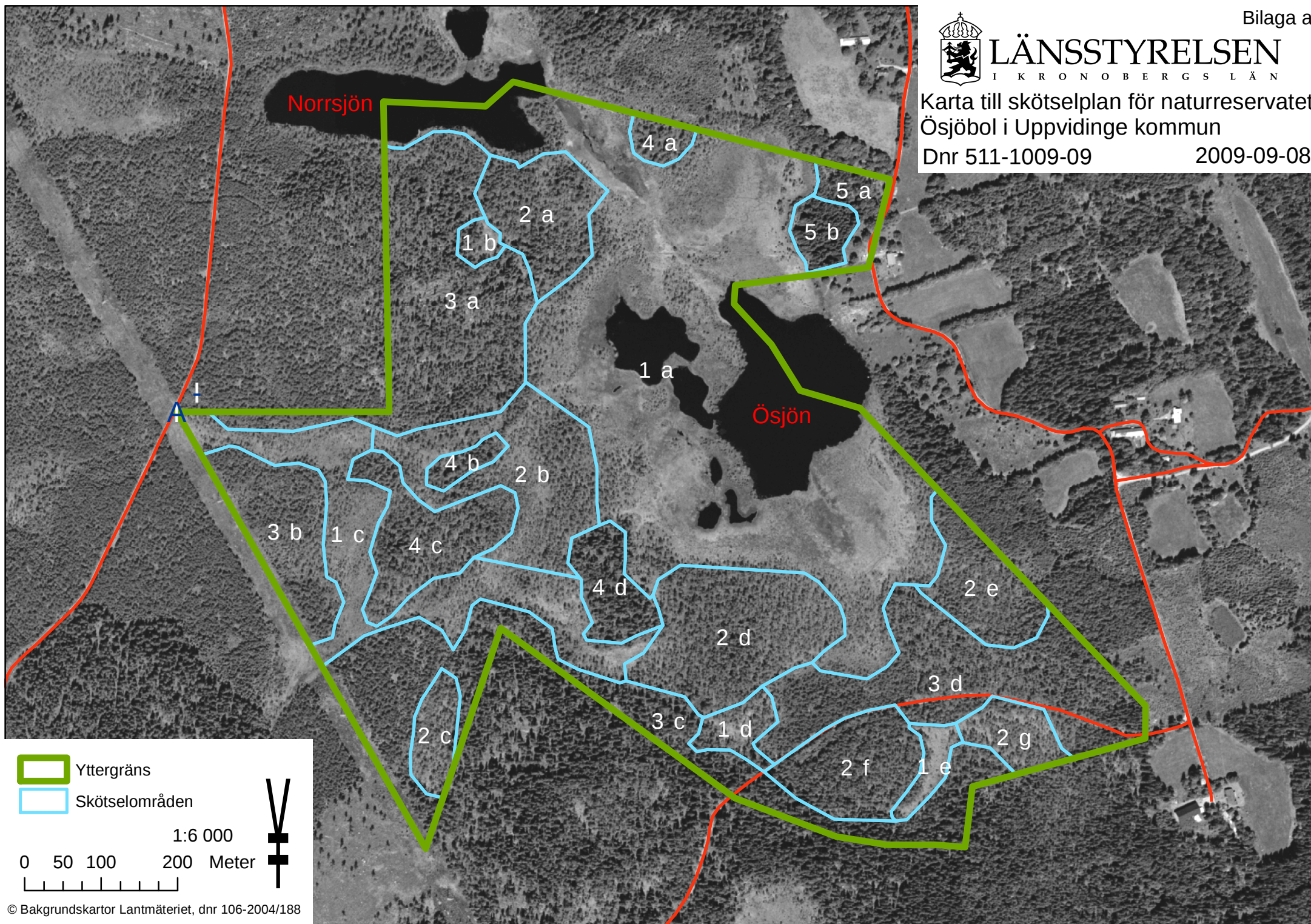
Förvaltaren ansvarar för dokumentation och uppföljning av skötselåtgärder. Länsstyrelsen har det övergripande ansvaret för uppföljning och utvärdering av syften, bevarandemål och gynnsam bevarandestatus.

15 Revidering av skötselplan

En översyn av skötselplanen bör göras inom 10 år för att bedöma behovet av en revidering av planen. Revideringen berör i första hand riktlinjer och åtgärder.

BILAGOR

a. Skötselplanekarta

Yttergräns
Skötselområden

1:6 000

0 50 100 200 Meter

Sakägare för naturreservatet Ösjöbol i Uppvidinge kommun

1. Sveaskog Förvaltnings Aktiebolag, Pipers väg 2, 105 22 STOCKHOLM
2. Rolf Ehn, Ösjöbol Mellangård, 360 70 ÅSEDA
3. Gun-Britt Sabelstierna, Violstigen 8, 561 39 HUSKVARNA
4. Jan-Erik och Lena Karlsson, Ösjöbol Norregård, 360 70 ÅSEDA
5. Rolf Lilja, Sjöåsvägen 16, 360 42 BRAÅS
6. Margareta Lilja, Åminnesvägen 13 2 Tr, 114 18 STOCKHOLM
7. Maj Åkerman, Ösjöbol Södragård, 360 70 ÅSEDA
8. Egon Persson, Ösjöbol Södraskog 3, 360 70 ÅSEDA
9. EON Elnät Sverige AB, Box 735, 391 27 KALMAR
10. Baggatorp-Svalpö ÄJO, Fellelssons byggnadsvaror, Att. Anders Tidblom, Box 3003, 350 33 VÄXJÖ

Miljöbalkens regler om naturreservat

Bestämmelser om skydd för naturen finns i 7 kap. miljöbalken (MB)(1998:808) och förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. (FO).

Enligt 7 kap 4 § MB får ett mark- eller vattenområde av Länsstyrelsen förklaras som naturreservat i syfte att bevara biologisk mångfald, vårda och bevara värdefulla naturmiljöer eller tillgodose behov av områden för friluftslivet. Ett område som behövs för att skydda, återställa eller nyskapa värdefulla naturmiljöer eller livsmiljöer för skyddsvärda arter får också förklaras som naturreservat.

Enligt 7 kap 5 § MB skall i ett beslut om att bilda naturreservat anges de inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden som behövs för att uppnå syftet med reservatet (inskränkning i pågående markanvändning). Om det behövs för att tillgodose syftet med ett naturreservat får Länsstyrelsen enligt 7 kap 6 § MB förplikta ägare och innehavare av särskild rätt till fastighet att tåla att vissa för skyddet nödvändiga åtgärder utförs inom reservatet. Föreskrifter om rätten att färdas och vistas inom ett naturreservat och om ordningen i övrigt inom området får meddelas av Länsstyrelsen enligt 7 kap 30 § MB och 22 § FO, om det behövs för att tillgodose syftet med skyddet.

Länsstyrelsen skall enligt 3 § FO fastställa en skötselplan för reservatet. Planen anger de långsiktiga målen för skötseln av området och föreskriver vilka åtgärder som skall vidtas för att nå dessa mål. Skyddade områden förvaltas av den länsstyrelse som beslutat om skyddet. Länsstyrelsen får dock enligt 21 § FO besluta att en annan myndighet, juridisk person eller markägare som har förutsättningar för att ha ett sådant ansvar skall förvalta ett naturreservat.

Vid prövning av frågor om skydd av områden enligt 7 kap MB skall enligt 25 § hänsyn tas även till enskilda intressen. En inskränkning i enskilds rätt att använda mark eller vatten som grundas på skyddsbestämmelse i detta kapitel får därför inte gå längre än vad som krävs för att syftet med skyddet skall tillgodoses.

Hur man överklagar

Kort information om hur man överklagar Länsstyrelsens beslut.

Om Ni är missnöjd med beslutet, kan Ni överklaga det genom skrivelse till regeringen. Ni skall dock skicka in skrivelsen till Länsstyrelsen i Kronobergs län, 351 86 Växjö.

Tala om vilket beslut Ni överklagar, t.ex. genom att ange ärendets nummer. Tala också om hur Ni vill att beslutet skall ändras. Om Ni har handlingar eller annat som Ni anser stöder Ert överklagande, så bör Ni skicka med det.

Skrivelsen skall innehålla uppgift om Ert namn, personnummer/organisationsnummer, yrke, postadress och telefonnummer samt adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där Ni kan vara anträffbar.

Länsstyrelsen skickar Ert överklagande tillsammans med Länsstyrelsens handlingar i ärendet till regeringen. Länsstyrelsen måste ha fått Ert överklagande inom 31 dagar från beslutets datum, annars kan inte regeringen pröva överklagandet.

Om något är oklart, kan Ni ringa till Länsstyrelsen, tel. 0470-860 00. Fråga efter den som handlagt ärendet.

Observera att Länsstyrelsen inte kan förlänga överklagandetiden.

Sändlista

1. Sveaskog Förvaltnings Aktiebolag, Pipers väg 2, 105 22 STOCKHOLM
2. Rolf Ehn, Ösjöbol Mellangård, 360 70 ÅSEDA
3. Gun-Britt Sabelstierna, Violstigen 8, 561 39 HUSKVARNA
4. Jan-Erik och Lena Karlsson, Ösjöbol Norregård, 360 70 ÅSEDA
5. Rolf Lilja, Sjöåsvägen 16, 360 42 BRAÅS
6. Margareta Lilja, Åminnesvägen 13 2 Tr, 114 18 STOCKHOLM
7. Maj Åkerman, Ösjöbol Södragård, 360 70 ÅSEDA
8. Egon Persson, Ösjöbol Södraskog 3, 360 70 ÅSEDA
9. EON Elnät Sverige AB, Box 735, 391 27 KALMAR
10. Baggatorp-Svalpö ÄJO, Fellessons byggnadsvaror, Att. Anders Tidblom, Box 3003, 350 33 VÄXJÖ
11. Uppvidinge kommun, Box 59, 360 70 ÅSEDA
12. Skogsstyrelsen Region Öst, Box 288, 593 24 VÄSTERVIK
13. Skogsstyrelsen Kronoberg Östra distrikt, reservatsförvaltningen, Box 7, 351 03 VÄXJÖ (2 ex)
14. Smålands Museum, Box 102, 351 04 VÄXJÖ
15. Naturvårdsverket, 106 48 STOCKHOLM
16. Lantmäterimyndigheten i Kronobergs län, Box 242, 351 05 VÄXJÖ
17. Sveriges Geologiska Undersökning, Box 670, 751 28 UPPSALA
18. Fiskeriverket, Box 423, 401 26 GÖTEBORG
19. Riksantikvarieämbetet, Samhällsavdelningen, Box 5405, 114 84 STOCKHOLM
20. Naturskyddsföreningen i Kronoberg c/o Ulla Rundlöf, Stockanäs, 343 71 DIÖ
21. Kronobergs Ornitologiska Förening, c/o Per-Erik Larsson, Ugglehults gård, 360 30 LAMMHULT
22. Växjö Mykologgrupp c/o Ann-Christin Nyström, Borlanda, 360 40 ROTTNE
23. Åseda Hembygdsförening, Brita Johansson, Mörtelek Brasagård 4 360 70 ÅSEDA
24. Christoffer Ehn, Ösjöbol Södraskog 2, 360 70 ÅSEDA

Internt: Lantbruk, Kulturmiljö, Plan

Postadress	Gatuadress	Telefon	Telefax	E-post	Hemsida
351 86 VÄXJÖ	Kungsgatan 8	0470-860 00	0470-862 20	kronoberg@lansstyrelsen.se	www.lansstyrelsen.se/kronoberg

Kontakt i detta ärende
Sara Lamme

0470-864 16